

Илузије у огледалу стварности

Пунолетство овог значајног међународног фестивала обележиће представе које проблематизују суровост, контроверзе, урушавање општег система вредности, одсуство елементарне људскости и емпатије у савременом свету. Иако је реч о невеселим, упозоравајућим темама, начин њиховог креативног и уметничког третмана у селектованим остварењима, нуди могућност гледаоцима да се и кроз оптику духовитог, ироничног, на моменте и саркастичног отклоне, суоче са многобројним друштвеним, идеолошким, историјским, социолошким, породичним и интимним појавама у изузетно турбулентној и, у много чему, трауматичној епохи. Најузбудљивије позориште своје исходиште проналази у универзалним категоријама, митовима, легендама, причама, догађајима и судбинама нераскидиво повезаним са данашњицом, доказујући да су човекова природа и постојање константе које стварају неопходне предуслове за разумевање живота у свим његовим појавним облицима. При томе су снови, машта и илузија о „најбољем од свих могућих светова“ најчешће у трагично-комичном раскораку са реалном сликом стварности.

За 18. Међународни фестивал Јоакимфест предлажем следеће представе:

1. **„Сан о завичају“**, Иван Велисављевић, режија: Милан Нешковић, Народно позориште Ниш
По драми „Сврати, рече човек“, са поднасловом „Сан о завичају“, Милан Нешковић је са ауторском екипом и ансамблом нишког позоришта сценски уобличио ефектну причу о повратку малог човека-маргиналца са великим сновима из далеког света у окриље провинције, чија носталгично-меланхолична атмосфера бива наглашена сетним тоновима неостварених амбиција и промашених живота у кафанском амбијенту зачињеном опијајућим алкохолним испарењима и хипнотишућом музиком Шабана Шаулића.
2. **„Било једном на Бријунима“**, текст и режија: Кокан Младеновић, Креативна продукција „Јоца Арт“, Центар за културу Свилајнац и Битеф театар, Београд
Полазећи од историјских чињеница о сусрету брачног пара Броз са Елизабет Тејлор и Ричардом Бартоном на Брионима, почетком седамдесетих година двадесетог века, а поводом снимања филмског ратног спектакла „Сутјеска“, Кокан Младеновић прави нескривено носталгични омаж земљи које више нема, али и критички сагледава идеолошко-политичке заблуде које су, извесно, биле један од разлога њеног нестанка. Истовремено, он заједно са четворо сјајних глумаца, проблематизује питање идентитета и наметнутих улога у сложенем друштвено-историјско-културолошком контексту.

3. **„Алабама“**, Давор Шпишић, режија: Дарио Харјачек, Казалиште Вировитица (Хрватска)
Комад једног од најзначајнијих драмских писаца у региону може се дефинисати као тематско-жанровски спој црне комедије, породичне драме, ангажованог текста са примесима социолошко-психолошке студије о класном насиљу, у чијем средишту јесте, нажалост, сурово актуелан мотив масовног убиства које је у тржном центру у месташцу у Алабама починио малолетник. Радња представе одиграва се у Хрватској, десет година након злочина, где мајка чувајући пепео сина-убице, успоставља са њим духовну везу и не препушта га спокоју оностраног све до тренутка коначног опроста.
4. **„Што на поду спаваш“**, по истоименом роману Дарка Цвијетића, драматизација: Кокан Младеновић, Мина Петрић, Дарко Цвијетић, Дубравко Михановић и ансамбл представе, режија: Кокан Младеновић, Српско народно позориште Нови Сад, Градско драмско казалиште „Гавела“, Загреб (Хрватска), Народно позориште Сарајево и МЕСС, Сарајево (Босна и Херцеговина)
Потресна, интимна и надамте емотивна исповест Дарка Цвијетића о најскоријем, крвавом сукобу на просторима бивше Југославије, послужила је ауторској екипи да на сцени оживи моћну, катарзичну, опомињућу и уметнички вредну представу. Куриозитет ове регионалне копродукције садржан је у томе да главну улогу наратора и актера игра Дарко Цвијетић, који је у врло захтевном задатку и глумачком изазову, одолео примамљивој могућности сценске патетике и са надахнутим партнерима испричао велику, истинску и антиратну приповест.
5. **„Хасанагиница“**, Љубомир Симовић, режија: Душан Тузланчић, Градско позориште „Семберија“ Бијељина и Народно позориште Републике Српске, Бања Лука (Република Српска – Босна и Херцеговина)
Вешто избегавајући непотребне редитељске егзибиције, Душан Тузланчић је уз свесрдну помоћ одличног глумачког ансамбла, доследно, прецизно, надахнуто и са више него очигледним поштовањем писца, поставио на сцену драмски текст који на суптилан, суверен и стилски префињен литерарно-драматуршки начин илуструје судбину жене која због трагичног неспоразума проузрокованог ригидним патријархалним обичајима и законима, доживљава неумитни крај.
6. **„Наш разред“**, Тадеуш Слобођанек, режија: Јасмин Новљаковић, Градско драмско казалиште „Гавела“, Загреб (Хрватска)
Сада већ култни комад Тадеуша Слобођанека о ужасним догађајима и огромном злочину у Другом светском рату, који су починили Пољаци над суграђанима Јеврејима у једном малом месту у овој земљи, упечатљиво и потресно осликава лажну илузију о људској толеранцији и суровост и нехуманост у екстремним условима, када појединац показује своју исконску природу и карактер. Загребачка представа у сваком аспекту позоришног чина досеже до универзалних значења и несумњивих уметничких квалитета.

Предлажем да у част награђених буде изведена представа **„Уображени болесник“**, Ж. Б. П. Молијера, режија: Ђорђе Нешовић, у извођењу домаћина фестивала Књажевско-српског театра.